

Časopis slovenského poistovníctva

POISTNÉ *rozhľady*

Ročník XV / číslo 1

1 / 2009

Poistné rozhľady 1/ 2009

EV 509/08

Vydáva

Slovenská asociácia poistovní ako odborný dvojmesačník slovenského poistovníctva

Vedúci redaktor

Ing. Ivan Podstupka

Členovia redakčnej rady

JUDr. Jozefína Žáková (predsedníčka)

Ing. Vladimír Bakeš

Mgr. Júlia Čillíková

JUDr. Imrich Fekete, CSc.

JUDr. Dušan Katonák

Prof. Ing. Anna Majtánová, PhD.

Mgr. Lucia Muthová

Cena ročného predplatného

(šesť čísiel) je

9,00 € / 271,50 Sk

do zahraničia 24,- €

alebo 792,- Sk.

Jednotlivé číslo

1,53 € / 46,- Sk

Adresa

Slovenská asociácia poistovní

Drieňová 34

P. O. Box 51

820 09 Bratislava 29

Telefón

02 / 4342 9985

fax

02 / 4342 9984

e-mail

ivan.podstupka@slaspo.sk

www.slaspo.sk

Typografia, prepress

Karol Rosmány

MONADA atelier s. r. o.

Tlač

WELTPRINT s. r. o.

Bratislava

Obsah Contents

01

Rozhovor

Interview

Quo vadis, poisťovací trh?

Quo Vadis, Insurance Market?

05

Zo života asociácie

From Life of the Association

Program pre talenty

A Program for Talented Students

06

Teória a prax

Theory and Practice

OECD: Na ceste k rastu 2009

OECD: Going for growth 2009

09

Európska únia

European Union

Retailové investičné produkty

Retail Investment Products

08

Z poisťovní

From Insurance Companies

VIG: Dynamika najmä v strednej Európe

VIG: Dynamics (Mainly) in Central Europe

Allianz - SP: Klient v centre pozornosti

Allianz - SP: Focus on Clients

QBE Insurance kupuje Carlife Group

QBE Insurance Purchases Carlife Group

10

CEA, Európska únia

CEA, European Union

CEA víta de Larosièrovu správu

CEA Welcomes De Larosière Group's Report

Európsky parlament o regulácii derivátov

European Parliament to Take Lead on

Derivates Regulation

Európske think tanky musia myslieť európsky

The European Think-Tanks Must Think

in a European Way

12

Poisťovníctvo vo svete

Insurance around the World

CESVIMAP – výskum, vývoj, inovácia

CESVIMAP – Research, Development, Innovation

Poistenie manažérskeho rizika stále populárnejšie

Manager Risk Insurance Becomes Even More

Popular

Lodná doprava: Kvôli pirátom sa zvyšuje poisťné

Shipping Industry: The Risk of Pirate Attacks Has

Resulted in Higher Insurance Premiums

16

Resumé v angličtine

English Résumé

Editoriál

Kríza je i príležitosť

Ukázalo sa, že predpoved' z prvých dní krízy v polovici septembra 2008, že svetová finančná kríza zasiahne naše hospodárstvo len druhotne, bola správna. Štát nemusí obrovskými prostriedkami sanovať finančné ústavy ako v USA, Francúzsku a ďalších krajinách. Nehľadiac na príčiny, kríza reálnej ekonomiky je tu a stále sa prehlbuje.

Prebieha katarzný proces, ktorý nastolí makroekonomické rovnováhy, najmä rovnováhu medzi reálnou ponukou a reálnym dopytom. Prečo dôraz na prívlások „reálny“? Na svetovom trhu sa v posledných rokoch rozvinula veľká virtuálna ponuka v podobe sofistikovaných finančných produktov a na druhej strane virtuálny dopyt nafúknutý pôžičkami. Vyspelý svet žil nad pomery. Bola to len otázka času. Proces nastolovania rovnováhy si musí odskákať reálna ekonomika, so všetkými ekonomickými, sociálnymi a politickými dôsledkami. Ťažko povedať, kedy nová rovnováha nastane, ale je isté, že bude v novej kvalite – nielen v ponuke a dopyte, ale aj v novej štruktúre, dynamike, trendoch. Fáza depresie je vždy priestorom na uplatnenie nových prístupov, nových technológií, preskupovanie vlastníckych schém.

Svetová ekonomika sa obnoví v efektívnejších formách. Osobitná úloha pri tom pripadá finančným inštitúciám. Už dnes musia predvídať trendy, investovať do nádejných odborov a podnikov, a najmä včas postihnúť neperspektívne podniky a zastaviť ich investičné i prevádzkové financovanie. Politické a morálne tlaky na záchranu pracovných miest za každú cenu treba ustáť, zamerať sa treba na podporu vytvárania nových. Napokon, naše finančné inštitúcie, najmä banky, majú neblahé skúsenosti z umeleho udržiavania neperspektívnych výrobných základov politickej objednávky v polovici 90. rokov. Kríza sa začala vo finančnom sektore, tam bude aj končiť. Tam sa zrodia nové investičné stratégie, ktoré budú impulzom pre obnovu reálnej ekonomiky na kvalitatívne novej úrovni.

Ivan Podstupka
vedúci redaktor
Poistných rozhľadov

QUO VADIS poist'ovací trh?

Hovoríme
s generálnou riaditeľkou
Slovenskej asociácie
poistovní
JUDr. Jozefínou Žákovou

Na poste generálnej riaditeľky ste dva roky. Ako by ste ich hodnotili ?

Keby som mala odpovedať jedným slovom, povedala by som, že boli hektické. Ak to však rozmením na drobné, tak musím svoju odpoveď rozdeliť do dvoch častí. V prvej treba hovoriť o personálnych a organizačných zmenách v sekretariáte SLASPO a v druhej časti o faktických zmenách na slovenskom, resp. európskom poistnom trhu.

Ako som avizovala vo svojom úvodnom rozhovore pre tento časopis (Poistné rozhľady č. 1/2007), majú ambíciou bolo pretvoriť sekretariát asociácie tak, aby nebol pomocným útvarom, ktorý iba administruje rozhodnutia odborných sekcií. Výmenou personálu som sa snažila dosiahnuť, aby jednotliví tajomníci sekcií boli schopní sledovať dianie v legislatíve na slovenskej, ale najmä na európskej úrovni a pripravovať podklady na rokovanie odborných sekcií tak, aby ušetrili prácu zamestnancom poistovní, ktorých do sekcií vyslali ich riaditelia. To si však vyžadovalo ľudí s výbornou znalosťou angličtiny a schopnosťou chápať širokú poistovaciú problematiku vo všetkých súvislostiach. Dúfam, že ma čitatelia nebudú považovať za neskromnú ak poviem, že v tomto smere sme boli úspešní. Aktuálny personál asociácie tvoria mladí ľudia jazykovo veľmi dobre vybavení, vzdelaní a s vysokou motiváciou odborného rastu.

Pozornosť sme venovali aj zlepšeniu a zjednodušeniu komunikácie s verejnosťou a s našimi členmi. Zmenili sme internetovú stránku a zaviedli sme intranet.

Ukladáme tam množstvo informácií, ktoré by mohli byť našim členom užitočné. Preto verím, že sme na najlepšej ceste byť pre členské poistovne stabilným informačným centrom a aj odbornou podporou.

Pokiaľ ide o zmeny na slovenskom poistnom trhu, tu odpoveď nie je taká jednoduchá. Slovenský poist'ovací trh je jedným z najmenších európskych trhov, vyznačuje sa relatívne silnou koncentráciou a je vysoko konkurenčný. Vďaka vstupu Slovenska do EÚ už môžu aj poistovne na Slovensku pôsobiť na základe tzv. európskeho pasu, teda nemusia mať povolenie vydané na Slovensku, ale môžu tu pôsobiť ako pobočka poistovne z iného členského štátu. Za posledné dva roky sa takto transformovali dve naše členské poistovne. Dve ďalšie členské poistovne sa zlúčili, takže formálne nám klesol počet členov, ale veľkosť poistného trhu, ktorý zastupujeme, sa prakticky nezmenil. Stále je to 99 percent celkového predpísaného poistného na Slovensku.

SLASPO je členom CEA – Európskej federácie národných asociácií poistovní. Vidíte prínos CEA pre činnosť slovenských poistovní a naopak, ako prispieva SLASPO k aktivitám CEA?

CEA sama seba deklaruje ako poist'ovacia a zaisto-

vacía federácia, ktorej členmi sú národné asociácie. Má 33 členov a reprezentuje všetky typy poist'ovacích a zaist'ovacích spoločností na európskom poist'ovacom trhu. Patria sem paneurópske poist'ovacie a zaist'ovacie spoločnosti, ale aj malé a stredné lokálne poist'ovne, špecializované poist'ovacie spoločnosti a tiež vzájomné poist'ovne (mutuals), ktorých celkový predpis poistného činí približne 94 percent celkového predpísaného poistného v Európe. CEA sa tak môže právom považovať za hlas európskeho poist'ovacieho priemyslu a za dôveryhodného partnera pre európske inštitúcie, pre európskych, ale aj lokálnych politikov a pre CEIOPS – Výbor európskych dohľadov (Committee of European Insurance and Occupational Supervisors).

SLASPO je plnoprávnym členom CEA od nášho vstupu do EÚ. Zhodou okolností aj CEA prešla za posledné dva roky významnými organizačnými a personálnymi zmenami. Generálnou riaditeľkou sa v januári 2007 stala pani Michaela Kollerová, ktorá predtým pracovala v bankovom sektore a má teda bohaté skúsenosti s dianím na finančnom trhu. Prvým jej krokom bolo presťahovanie sídla CEA z Paríža do Bruselu, pretože tam sa odohráva všetko, čo súvisí s európskou legislatívou. Ďalším krokom bola zmena štatútu CEA a organizačnej štruktúry. Po novom už je štatutárnym orgánom CEA Výkonný výbor, ktorého členmi sú všetci riaditelia národných asociácií a títo sú zapísaní v belgickom obchodnom registri. Prakticky to znamená, že každá národná asociácia má právo a povinnosť sa priamo zúčastňovať na riadení a rozhodovaní v CEA. Svoje práva využívame tak efektívne, ako je vzhľadom na obmedzené personálne a finančné podmienky možné. Aj CEA pracuje na podobnom princípe ako SLASPO – t. j. prostredníctvom výborov a pracovných skupín, ktoré sú zložené zo zamestnancov jednotlivých poistovní alebo personálu sekretariátov národných asociácií. Preto aj naša asociácia vymenovala svojich zástupcov do jednotlivých výborov, a aj keď sa priamo nezúčastňujeme na všetkých zasadnutiach, snažíme sa veľmi efektívne využívať elektronickú komunikáciu na pripomienkovanie dokumentov a naopak, získavať čo najviac informácií o diani v jednotlivých oblastiach poistného trhu. Prínos CEA pre našu asociáciu je nesporný – primárna legislatíva sa robí v Bruseli, preto považujem za veľmi užitočné, že sme od začiatku pri tom.

Čo sa pripravuje v európskej legislatíve ?

Záber aktivít orgánov zodpovedných za legislatívu a rozsah pripravovanej, resp. uvažovanej legislatívy, ktorá bude ovplyvňovať poistovníctvo, je nesmieren široký. Niekedy je náročné dať si dokopy všetky súvislosti. Na pôde SLASPO sa venujeme jednotlivým

témam v príslušných sekciách a pracovných skupinách. Na tomto mieste bude možno dobre, aby som ich aspoň stručne a veľmi zjednodušene vymenovala a charakterizovala tak, ako vyplývajú z plánu práce CEA na rok 2009 a z aktuálneho diania na slovenskom poisťnom trhu:

1/ Rok 2009 je volebným rokom do inštitúcií

EÚ – poisťný trh bude musieť monitorovať možné zmeny po voľbách 2009, ktoré môžu viesť k novým inštitúciám a novým hráčom na poli legislatívy. Do úvahy prichádza aj možná zmena politickej aj vecnej orientácie inštitúcií EÚ.

2/ Finančná kríza vyvolala rad nových otázok, ktoré bude treba riešiť, a ktoré sa v tejto chvíli prejavujú v tom, že sa okrem iného začalo hovoriť o novej architektúre dohľadu. Celkom otvorene sa hovorí o aj prísnejšej regulácii. V poisťovníctve to znamená aj to, že sa obnovili diskusie o poisťovacích garančných schémach, ktoré by mali byť obdobou fondov na ochranu vkladov v bankovom sektore.

3/ Smernica Solvency II napriek enormnému úsiliu všetkých zainteresovaných stále nie je schválená, momentálne je to pre rozdielne postoje Európskeho parlamentu, Európskej komisie a Rady EÚ k možnostiam riešenia problémov súvisiacich s medzerami pri dohľade vykonávanom na národnej úrovni pri cezhraničných aktivitách finančných inštitúcií. Do úvahy pripadajú tri možnosti riešenia – **skupinový dozor** (orgány dohľadu spolupracujú na rovnocennom základe), **režim skupinovej podpory** (ad hoc stretnutia dozorných orgánov z tých krajín, v ktorých pôsobia vybrané nadnárodné finančné spoločnosti) alebo **spoločný dozor** (vytvorenie jednotného dozorného orgánu pre celú EÚ). Nech už konečné rozhodnutie bude akékoľvek, pre poisťovací sektor bude v ďalšom období dôležité byť pri implementácii smernice do národnej legislatívy. NBS už avizovala, že aj keby Solvency II nebola prijatá, bude určite trvať na vytvorení nového zákona o poisťovníctve, ktorý by obsahoval prvky novoponímanej solventnosti v duchu pripravovanej smernice.

4/ Architektúra dohľadu – Riešenie dohľadu v smernici Solvency II bude mať výrazný vplyv aj na proces revízie architektúry dohľadu pôvodne nastavený v tzv. Lamfalussyho procese. Bola zriadená skupina expertov pod vedením Jacquesa de Larosière. Jej úlohou je navrhnúť taký systém organizácie dohľadov a spolupráce medzi nimi, aby sa čo najviac eliminovali možné problémy pri cezhraničnom poskytovaní služieb. Nutnosť revidovania existujúcich pravidiel dohľadu urýchlila finančná kríza. Podľa niektorých názorov ukázala, že fragmentované orgány dohľadu nedokážu čeliť nástrahám globálneho trhu. Úvahy sa uberajú po vecnej stránke k integrovanému dohľadu nad finančným trhom (banky, poisťovne, cenné

papiere) a po územnej stránke k celoeurópskemu orgánu dohľadu.

5/ Účtovníctvo – očakáva sa, že koncom roku 2009 IASB (International Accounting Standards Board – Rada pre štandardy finančného účtovníctva) zverejní dokument, ktorý by mal byť posledným krokom k definitívnemu stanoveniu pravidiel pre účtovanie poisťných zmlúv a ich vykazovanie podľa IFRS (International Financial Reporting Standards – Medzinárodné štandardy pre finančné vykazovanie). Snahou poisťného trhu bude v komunikácii s IASB preukázať, že v niektorých oblastiach navrhované pravidlá dostatočne nereflektujú ekonomiku poisťovní a tiež monitorovať aplikáciu princípu „fair value“ v účtovníctve .

6/ Penzie a sporenie – očakáva sa, že v súvislosti s nepriaznivým demografickým vývojom budú na európskej úrovni prebiehať ďalšie diskusie na podporu vstupu poisťovacieho priemyslu do oblastí poskytovania dôchodkov a sporenia.

7/ Revízia IORP direktívy (Institutions for Occupational Retirement Provisions – smernica EP a Rady č. 2003/41/ES o činnostiach a dohľade nad inštitúciami zamestnávateľského dôchodkového sporenia). Na európskej úrovni bude poisťovací priemysel presadzovať, aby princíp „level playing field“, t. j. rovnakých podmienok na podnikanie, platil v oblasti Solvency II aj pre penzijné fondy spadajúce pod smernicu IORP. V súčasnosti na Slovensku činnosti podľa tejto smernice nevykonávajú poisťovne, ale iba doplnkové dôchodkové sporeiteľne.

8/ Zdravie – v legislatívnom procese EÚ je návrh smernice o cezhraničnom poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Diskusia na túto tému vyvoláva viac okruhov problémov, ktoré by sa mal poisťovací priemysel snažiť riešiť:

- samotné zdravotné poistenie, ktoré môže mať podobu verejnú alebo súkromnú, a ktoré v niektorých európskych krajinách vykonávajú komerčné poisťovne,
- poistenie zodpovednosti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
- poistenie pacientov pre prípad choroby.

9/ Antidiskriminácia v podobe smernice o rodovej rovnosti (gender) bola témou minulých rokov a legislatívne sa vyriešila právom členských štátov uplatniť si výnimku na používanie rôznych sadziieb poisťného pre mužov a ženy. Štáty, ktoré si výnimku uplatnili, sú však zaviazané preukázať oprávnenosť používania rozličných sadziieb pre mužov a ženy v čase trvania výnimky (5 rokov). V tomto období je aktuálne riešenie zákazu diskriminácie z dôvodu veku a telesného postihnutia. Poisťovací trh zastáva názor, že je nutné uplatniť podobnú výnimku ako pri gendri.

10/ Kolektívne žaloby – inštitút používaný najmä

v USA sa pozvoľne dostáva aj do európskej a slovenskej legislatívy. Úlohou poisťovacieho sektora je dosiahnuť, aby jeho definitívna podoba bola rozumná a aplikovateľná na slovenské právne pomery. Dôležité bude, aby sa pritom bralo do úvahy, že poisťovne budú v tomto procese angažované v dvoch rôznych pozíciách – jednak ako potenciálne žalované subjekty a na druhej strane ako potenciálni poskytovatelia poisťového krytia pre žalobcov a žalovaných (poistne právnej pomoci).

11/ Substitučné produkty – cieľom EÚ je, aby produkty, ktoré si môže spotrebiteľ ľahko zameniť (z poistenia sem spadá najmä poistenie unit-linked, zameniteľné s podielovými fondami), mali harmonizované podmienky predaja, najmä v oblasti transparentnosti produktu, transparentnosti odmeňovania pri predaji a jasného rozdelenia zodpovednosti medzi predajcom a investorom. Členovia CEA už pracujú na vytvorení štandardizovaného informačného letáka o produkte, ktorý hodlajú ponúknuť EK.

12/ Distribúcia – EÚ vykonáva prieskum implementácie smernice IMD (Insurance Mediation Directive) v jednotlivých členských štátoch. Očakáva sa, že EK bude mať legislatívne tendencie smerujúce k vydaniu smernice o predaji investičných produktov (zahrňujúc sem aj životné poistenie) na báze MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) a IMD. V tomto smere Slovensko predbehlo dobu, pretože návrh zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve je postavený na báze MiFID a IMD, ale zahrňuje sa tu celé poistenie, teda aj neživotné, napriek tomu, že tento druh poistenia nie je investíciou.

13/ Povinné poistenia – cieľom poisťovacieho trhu bude ubrániť sa proti všeobecnému názoru inštitúcií EÚ, že všetky riziká je možné ľahko vyriešiť povinným poistením, napr. v oblastiach environmentálnych škôd, zodpovednosti poskytovateľov zdravotných služieb, zodpovednosti v potravinárskom sektore, stavebného priemyslu a pod.

Poisťovací priemysel je pripravený podporovať poistenie a zaistenie v týchto prípadoch, ale v rámci dodržiavania princípu „poistiteľnosti“ týchto rizík. Obzvlášť silný tlak inštitúcií EÚ je na povinné poistenie zodpovednosti pri environmentálnych škodách.

14/ Motor – diskutuje sa o podpore možného „paneurópskeho poistenia“ v poistení zodpovednosti z prevádzky motorových vozidiel, t.j. umožniť občanom členských štátov profitovať z integrácie odstránením

- a. cenových rozdielov,
- b. malého množstva cezhraničných poistení,
- c. neprenositelnosti poistení.

15/ Zmluvné právo – Stále prebiehajú diskusie o jednotných pravidlách európskeho zmluvného práva. V rámci toho sa v samostatnom dokumente

rieši aj otázka úpravy poisťovej zmluvy. Už pred pár rokmi bola ustanovená špeciálna skupina pracujúca na zásadách európskeho poisťového práva – PEICL (Principles of European Insurance Contract Law). Prvá časť PEICL bola pripravená už v decembri 2007. V nasledujúcich týždňoch by mala byť komisii doručená finálna verzia. Mala by obsahovať špeciálne pravidlá týkajúce sa poisťových odvetví.

Podľa niektorých odborníkov je možné, že spomínané dokumenty budú použité ako základ pre voliteľný nástroj (28 režim), ako druh doplnkových právnych pravidiel, ktoré si strany môžu zvoliť pre úpravu ich zmluvných práv a povinností a zároveň ako pomocný nástroj v prípade revízie existujúcej a príprave novej európskej legislatívy za účelom zlepšenia súdržnosti zmluvného práva.

16/ Dane – dôležité sú momentálne dva okruhy problémov – DPH a úspory.

a/ Na európskej úrovni sa pripravuje smernica o dani z pridanej hodnoty (VAT Directive). Naša úloha spočíva v tlaku na potrebu, aby boli v plnej miere brané do úvahy osobitosti poisťovacieho priemyslu. Ide najmä o presnejšie vymedzenie niektorých dôležitých pojmov z hľadiska možnosti uplatnenia výnimiek a možnosti vybrať si, či daný subjekt bude alebo nebude podliehať dani.

b/ Smernica o zdaňovaní úspor (Savings Directive) je predmetom vášnivej diskusie poisťovacieho priemyslu, pretože novým spôsobom hodlá upraviť aj zdaňovanie výnosov zo životného poistenia.

Rok 2009 je rokom pokračujúcej finančnej krízy, jej rozširovania z finančnej sféry do priemyslu a obchodu. Aké dôsledky očakávate v poisťovacom sektore?

Nedovoliť si vysloviť žiadne proroctvo, ako to dopadne, ale dovoľm si pripomenúť bleskovú minianalýzu stavu poisťového trhu, ktorú európski poisťovatelia zhrnuli do tzv. ôsmich kľúčových faktorov o vplyve finančnej krízy na poisťovací priemysel a zverejnili už v októbri minulého roku, a ktoré podľa môjho názoru dosť jasne vypovedajú o postoji a očakávaniach poisťovacieho priemyslu do budúcnosti. Jej hlavné myšlienky sú:

1/ Európske poisťovníctvo bolo v čase začínajúcej sa krízy v dobrej kondícii a ukázala sa jeho odolnosť voči pokračujúcim otrasom na finančnom trhu.

Najväčším rizikom však ostáva fakt, že mnohé poisťovne sú súčasťou veľkých finančných skupín, ktorých problémy môžu zasiahnuť aj poisťovne pri zvýšenom tlaku na vykrývanie likvidity alebo strát iných subjektov v skupine, či stratou imidžu skupiny, a teda aj danej poisťovne.

2/ Princíp fungovania poisťovní je odlišný od princípu fungovania bánk. Poisťovatelia vo všeobecnosti zvyknú investovať do produktov, ktoré majú vopred

dobré známe cash flow a rizikový profil. Keďže príjmy v poisťovníctve spravidla predchádzajú výplátami (výdavkom na poisťné plnenia), znižuje to riziko prípadných problémov s likviditou.

3/ Smernica Solvency II by mala priniesť pre poisťovne vyššiu ochranu aj pre prípad budúcich finančných kríz, pretože smeruje k ekonomickému systému založenému na rizikovo orientovanom režime solventnosti.

4/ Dohľad nad finančnými inštitúciami na skupinovej úrovni sa ukázal ako potrebný, pretože v rámci skupiny by mali mať finančné inštitúcie možnosť vzájomnej kontroly, ktorá by okrem iného priniesla aj pozitívum v podobe lepšej alokácie kapitálu medzi týmito spoločnosťami.

5/ Risk manažment vo finančných inštitúciách sa musí naďalej posilňovať. Cieľom je jasne definovaný prístup spoločnosti k riadeniu rizika a posilnenie úlohy risk manažérov tak, aby mali možnosti i autoritu pri vyslovovaní varovaní, že zvolená aktivita prekračuje rámec znesiteľných rizík, ktorý si táto inštitúcia stanovila.

6/ Účtovné pravidlá a pravidlá pre oceňovanie majetku a záväzkov spoločnosti musia byť v súlade s aktuálnou situáciou na finančných trhoch, a teda verné a spoľahlivé. Veľké výkyvy na finančných trhoch v čase krízy nesmú byť dôvodom na upustenie od tohto prístupu.

7/ Používanie sekuritizácie v poisťovníctve by sa nemalo pod tlakom finančnej krízy utlmať. Tzv. sekuritizácia v poisťovníctve umožňuje niektoré riziká poisťného trhu (napr. prírodné alebo človekom zavinené katastrofy), ktoré na poisťovňu vplývajú, preniesť na kapitálový trh. Aj keď derivátové finančné nástroje a iné nástroje určené pôvodne na zabezpečovanie rizík na kapitálových trhoch prispeli k vzniku finančnej krízy, sekuritizácia v poisťovníctve slúži na obmedzenie pravdepodobnosti vzniku nefinančných rizík. Tieto nástroje, resp. ich používanie by sa preto nemalo stať obeťou súčasnej krízy.

8/ Lepšia informovanosť o komplexných produktoch je nevyhnutná. Pre znovuoživenie dôvery pri štruktúrovaných produktoch je nevyhnutné poskytnúť investorom/klientom príslušné informácie o rizikách, ktoré sú s týmito produktmi spojené.

SLASPO sa v minulom roku stalo členom RÚZ. Čo vás k tomu viedlo?

Boli to dve zásadné skutočnosti, ktoré nás viedli k prehodnoteniu postoja SLASPO k sociálnemu dialógu.

V prvom rade to boli legislatívne aktivity vlády SR, ktorá si nimi plnila svoj vládny program, t. j. zriadenie tripartitnej rady na najvyššej úrovni ako orgánu trojstranných konzultácií na princípe rovnocenného

sociálneho partnerstva vlády, odborových organizácií a zamestnávateľských organizácií, odstránenie bariér kolektívneho vyjednávania a zavedenie modelu rozširovania záväznosti kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa na ďalších zamestnávateľov .

V druhom rade to boli aktivity Európskej komisie, ktorá sa v minulom roku zamerala na prešetrovanie stavu sociálneho dialógu v sektore poisťovníctva nových členských štátov, konkrétne Česka, Slovenska a Maďarska.

Po prehodnotení všetkých za a proti orgány SLASPO rozhodli, že asociácia zmení svoje stanovky tak, aby sa SLASPO mohlo zúčastňovať na oboch častiach sociálneho dialógu, t. j. na kolektívnom vyjednaní vyššieho stupňa a tiež na tripartite. Kým kolektívne vyjednanie vyššieho stupňa sa dalo relatívne veľmi jednoducho zabezpečiť priamo na pôde SLASPO, účasť na tripartite bolo možné zabezpečiť jedine sprostredkovanou, cez účasť SLASPO v niektorom z veľkých zamestnávateľských zväzov, ktoré zastupujú vyše 100 000 zamestnancov. Iba takéto zväzy sa môžu podľa zákona o tripartite zúčastňovať trojstranných konzultácií s vládou a odbormi (v súčasnosti sú to iba AZZZ a RÚZ).

Aké máte doterajšie skúsenosti so sociálnym dialógom?

Obidve časti sociálneho dialógu sú iba na začiatku. Kolektívne vyjednanie vyššieho stupňa sme začali koncom minulého roka a zatiaľ je v štádiu vyjasňovania si stanovisk. Proces trochu prerušili turbulencie na finančnom trhu, ktoré priniesli skôr reálne obavy o pracovné miesta v poisťovníctve ako úvahy o zvyšovaní miezd a poskytovaní nepeňažných benefitov pre zamestnancov, ako to predpokladal prvý návrh kolektívnej zmluvy, ktorý predložili odborári.

Účasť na tripartite sa stala realitou. Ale uvedomujeme si, že SLASPO sa bude musieť naučiť presadzovať svoje záujmy na pôde RÚZ tak, aby ich mohli akceptovať všetci ostatní členovia a mohli sa dostať na program rokovania tripartity. Prezídium venovalo tejto otázke primeranú pozornosť, a preto delegovalo priamo jedného z viceprezidentov SLASPO, Ing. Juraja Lelkesa, do orgánov RÚZ. Verím, že bude pri presadzovaní záujmov poisťného trhu úspešný.

Čo sa aktuálne deje v slovenskej legislatíve?

Blízku budúcnosť poisťovníctva ovplyvnia dve právne normy. Prvou je zákon o finančných sprostredkovateľoch a finančných poradcov, ktorý je už v parlamente po prvom čítaní, druhou je pripravovaný zákon o ochrane spotrebiteľa na finančnom trhu, ktorého text sa iba tvorí. V tomto roku sa očakáva aj vypracovanie paragrafového znenia Občianskeho zákonníka, ktorého vecný zámer pred pár týždňami schválila vláda. Možnú zmenu zákona o poisťovníctve v súvislosti so smernicou Solvency II som už spomínala.

*Ivan Podstupka
Snímky (ip)*

Program pre talenty

Vienna Insurance Group začala na jar v roku 2008 nový program s názvom International Talent Management. Jeho cieľom je podporiť potenciál talentovaných zamestnancov a rozvinúť ho pre ďalšiu kariéru. Do programu bolo vybraných šesť externých a dvaja interní kandidáti z viacerých krajín strednej a východnej Európy. Program zahŕňa zaškolenie na prácu, kurzy a školenia, odborné znalosti, soft skills, projektový manažment a návštevy piatich krajín VIG. Na záver programu budú talentovaní zamestnanci spolupracovať na strategických projektoch skupiny Vienna Insurance Group.

Na Slovensku trval program týždeň. Zahŕňal stretnutie s členmi predstavenstva KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., VIG na čele s predsedom predstavenstva a generálnym riaditeľom Ing. Jurajom Lelkesom, prezentácie činnosti jednotlivých úsekov v rámci spoločnosti, krátku prehliadku mesta spojenú s večerným programom a návštevu Slovenskej asociácie poisťovní. Počas prezentácií jednotlivých úsekov riešili „talenti“ rôzne úlohy, príklady a menšie projekty. Účastníci programu ocenili možnosť diskutovať a klást otázky prednášajúcim. V Slovenskej asociácii poisťovní sa v stredu 14. januára 2009 v dopoludňajších hodinách účastníkov programu ujala generálna riaditeľka JUDr. Jozefína Žáková. Spolu s ňou sa postupne prostredníctvom prezentácií predstavili manažéri jednotlivých oblastí a vysvetlili náplň ich činnosti. Účastníkov Talent Managementu zaujímal najmä vývoj poisťného trhu na Slovensku a jeho špecifiká. Najdiskutovanejšou témou bolo životné poistenie a v rámci neživotného poistenia poistenie veľkých rizík. Veľa otázok sa týkalo systému CEPU (Centrálne evidencie poisťných udalostí), ktorý predstavil JUDr. Milan Daráš. V rozhovoroch padli aj otázky o úlohách a kompetenciách SLASPO. Účastníci považovali návštevu asociácie za zaujímavú a viacerí konštatovali, že výrazne obohatila ich znalosti.

Na programe boli aj prezentácie s riaditeľmi a zamestnancami spoločnosti KOOPERATIVA – Úseku obchodu vrátane oddelenia marketingu, Úseku riadenia rozvoja ľudských zdrojov, Investment, Controlling, Úseku likvidácie, Úseku informačných technológií, Úseku neživotného poistenia, Úseku poistenia osôb a Úseku zaistenia.

(mš)

Snímka (ip)

Stretnutie s odborovým zväzom

V priestoroch SLASPO sa 18. februára 2009 stretla generálna riaditeľka asociácie JUDr. Jozefína Žáková s predsedom odborového zväzu pracovníkov peňažníctva a poisťovníctva Ing. Svetozárom Michálkom a podpredsedom zväzu Ing. Jánom Bánikom. Účelom bolo vzájomné informovanie o dôsledkoch hospodárskej krízy a jej reálnom dosahu na finančný sektor a sektor poisťovníctva. Druhým bodom rokovania bol stav kolektívneho vyjednávania o kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

Ing. Michálek informoval o bruselskom rokovaní o stave kolektívneho vyjednávania v jednotlivých európskych krajinách.

JUDr. Žáková uviedla, že nemá žiadne informácie z členských poisťovní SLASPO, že v súvislosti s krízou by sa v sektore poisťovníctva pripravovalo hromadné prepúšťanie zamestnancov. Uviedla však, že Allianz-Slovenská poisťovňa ukončila jednu z viacerých etáp organizačných zmien, ktorá sa začala ešte pred krízou. Každá organizačná zmena, ktorá mala za dôsledok ukončenie pracovného pomeru, sa udiala v súlade s ustanoveniami Zákonníka práce a ustanoveniami platnej kolektívnej zmluvy.

Predstavitelia odborového zväzu informovali o tripartitných rokovaníach s vládou SR. V tejto súvislosti generálna riaditeľka vyzvala zástupcov odborov, že v čase krízy nemôžu presadzovať len záujmy zamestnancov na úkor zamestnávateľov, ale musia sami navrhnúť a podporovať opatrenia na zachovanie zamestnanosti. Odbory si to uvedomujú. Obe strany sa dohodli, že kolektívne vyjednanie bude pokračovať na rovnakej úrovni ako v roku 2008.

(md)

Analýza OECD reaguje na príčiny, hľadá východiská

V parížskom sídle Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj sa 2. marca uskutočnila tlačová beseda k publikácii *Going for Growth 2009*. Je to piate vydanie edície, tohtoročný podtitul je *Economic Policy Reforms*.

Analýza poukazuje na vhodné štrukturálne reformy na zvýšenie výkonu ekonomiky, sumarizuje pokrok pri realizácii štrukturálnych politických zmien a identifikuje päť politických priorít krajín OECD. Vyzýva na reformy vzdelávacích systémov, regulácie trhu, poľnohospodárskej politiky, systémov daní a poplatkov, zdravotníctva a politiky trhu práce pre každú členskú krajinu i pre Európsku úniu ako celok.

Na rozdiel od predchádzajúcich vydaní toto prichádza v čase, keď sú krajiny OECD v najvážnejšej finančnej a hospodárskej kríze. Globálna kríza a recesia vyvolávajú otázky o dôveryhodnosti informácií, ktoré poskytujú trhy, a o vzťahu reforiem a zraniteľnosti ekonomík. Kríza na finančných trhoch odhalila problémy s fungovaním trhov a poukázala na zlyhanie regulačných a riadiacich štruktúr pri udržiavaní stability trhu. Odhalila deštruktívny vplyv konkrétnych udalostí a zlyhaní na finančných trhoch, ktoré zintenzívnili morálne nebezpečenstvo a informačný deficit. Tieto chyby sa postupne začínajú uznávať a krajiny začínajú pracovať samostatne aj spoločne pri identifikácii najlepších spôsobov na reformovanie regulačných a finančných rámcov s cieľom riešiť konkrétne trhové a regulačné zlyhanie.

Fiasko na finančných trhoch nespochybnilo prospešné účinky reforiem trhu tovarov a práce. Reformy v krajinách OECD v posledných rokoch viedli k zvýšeniu zamestnanosti a produktivity. Konanie v súlade reformným programom z tejto správy by viditeľne posilnilo odolnosť krajín voči budúcim poklesom, a to s menšími vplyvmi na výkon a zamestnanosť. Kríza má dosah aj na uplatňovanie štrukturálnych politík. Keď je úhrnný dopyt nižší ako výrobné kapacity, je tendencia zameriavať sa na štrukturálne reformy. Tie zvýšia z krátkodobého hľadiska dopyt, i z dlhodobého hľadiska úhrnnú ponuku. Štruktúra rozpočtových balíčkov v niektorých krajinách OECD sa formovala aj obavami o ich dlhodobý vplyv na rast.

Správa identifikuje tri rozsiahle fiškálne a štrukturálne reformy, ktorá by mohli priniesť ovocie – vyššie výdavky na infraštruktúru, vyššie výdavky na aktívnu politiku trhu práce vrátane povinných vzdelávacích kurzov a zníženie daní z príjmu fyzických osôb, najmä ľudí s najnižším príjmom. Reformy trhu tovarov, ktoré zjednodušia vstup na trh a posilnia konkurenciu, môžu v niektorých prípadoch krátkodobo zvýšiť dopyt a z dlhodobého hľadiska zvýšiť produktivitu. Kapitola o dlhodobom vplyve infraštruktúry na HDP

Ako prekonať krízu a založiť nový rast

Angel Gurría,
generálny tajomník OECD

Parížske sídlo OECD

na obyvateľa prichádza v správnom čase vzhľadom na zameranie mnohých rozpočtových výdavkov na infraštruktúru na oživenie ekonomiky. Investície do infraštruktúry majú pozitívne účinky aj na iné oblasti ekonomiky. Na získanie účinkov z rastu investícií do infraštruktúry je však nevyhnutný dôkladný výber projektov na základe analýzy nákladov a výnosov a existencia regulačných štruktúr, ktoré zaručia konkurenciu tam, kde je možná, a zabránia zneužívaniu trhovej moci tam, kde konkurencia nie je možná. Kapitola o daniach a raste poskytuje hodnotenie rôznych daní z hľadiska ich vplyvu na dlhodobý rast. Najškodlivejšie sú dane z príjmov právnických osôb, za nimi nasledujú dane z príjmu fyzických osôb, potom nepriame dane a najmenej škodlivé sú dane z nehnuteľností. Krajiny, ktoré sa neúmerne spoliehajú na dane z príjmu právnických a fyzických osôb, by mohli zvýšiť HDP na obyvateľa presunom na nepriame dane. Ide o sľubnú stratégiu zo strednodobého a dlhodobého hľadiska, ale pravdepodobne ju budú musieť sprevádzať podporné opatrenia na vyváženú redistribúciu.

Zníženie dane z príjmu právnických osôb pravdepodobne nebude mať veľký vplyv na dopyt po investovaní, pretože zisky podnikov prudko klesajú, a zvyšovanie dane z nehnuteľností by oslabilo stagnujúce trhy s nehnuteľnosťami.

Ďalšia kapitola ukazuje, že väčšina krajín OECD za posledných päť rokov dosiahla pokrok pri znižovaní regulačných obmedzení na trhu tovarov. Tento vývoj je dobrým znamením pre inovácie a produktivitu z dlhodobého hľadiska. Môže sa osvedčiť pri boji s krízou. Napriek tomu v niektorých odvetviach

a v niektorých krajinách OECD regulácie stále bránia konkurencii, najmä v krajinách s nižšími príjmami, ktoré na svojich trhoch udržiavajú reštriktívny regulačný prístup. Reformovanie regulácií je prioritou pre

Vplyv finančnej krízy na výkazníctvo firiem

Významnejšie výzvy len čakajú

Spomalenie ekonomického rastu a pokračujúca globálna finančná kríza negatívne ovplyvňujú hodnotu investícií a majetku firiem.

Dôvodom je spravidla prehodnotenie obchodných plánov, ktoré boli stanovené za odlišných, podstatne lepších ekonomických podmienok. Spoločnosti sa musia pripraviť a včas reagovať na zmeny v hodnote týchto aktív vrátane goodwillu, a to nielen z čisto ekonomického a strategického hľadiska, ale aj z hľadiska finančného výkazníctva, ktoré je zásadným faktorom kredibility pre investorov a veriteľov. Spoločnosti, ktoré vykazujú podľa medzinárodných účtovných štandardov IFRS alebo slovenských účtovných štandardov, by v súčasnosti nemali zabudnúť na dôkladné testovanie majetku na zníženie jeho hodnoty.

„Globálna finančná kríza má vplyv na viacero parametrov, ktoré ovplyvňujú reálnu hodnotu aktív a poukazujú na znehodnotenie majetku. Medzi najdôležitejšie ukazovatele, ktoré sú spojené s vývojom hodnoty aktív, patrí tempo rastu HDP, zvyšovanie

úrokových mier a znížovanie ziskových marží,“ hovorí výkonný riaditeľ oddelenia transakčných služieb Ernst & Young Peter Mitka.

„Štandardy IFRS vyžadujú, aby spoločnosti pravidelne a detailne sledovali všetky náznaky možného zníženia hodnoty aktív, ktoré zahŕňajú napríklad zhoršenie ekonomickej situácie podniku, nižšie využitie aktív, ako bolo pôvodne plánované, či očakávanú reštrukturalizáciu činnosti spoločnosti. Ak takýto náznak existuje, treba vykonať preskúmanie hodnoty aktív v plnom rozsahu a na jeho základe odhadnúť takzvanú späťne získateľnú

Peter Mitka, Matej Bošňák
Snímky archív

sumu majetku. Súčasná kríza takýmto indikátorom pre mnohé spoločnosti bezpochyby je,“ vysvetľuje partner a odborník Ernst & Young pre služby IFRS Matej Bošňák.

Pri goodwillu musia spoločnosti vykonávať test zníženia hodnoty každoročne aj vtedy, keď sa neidentifikovali žiadne indikátory možného zníženia hodnoty. Ak je hodnota zistená testom nižšia ako účtovná hodnota, musí účtovná jednotka túto skutočnosť okamžite premietnuť do finančných výkazov.

Podľa Mitku je dôležité, aby spoločnosti reagovali na výsledky testovania zníženia hodnoty majetku v správnom čase, a to dôslednými ekonomickými opatreniami, ale aj poctivým a verným zobrazovaním skutočnej situácie vo finančnom výkazníctve. Jedine za týchto podmienok totiž podnik nestratí kredibilitu investorov a veriteľov.

(vk)

Cesta k rastu 2009 určuje základné reformy na zvýšenie životnej úrovne v krajinách OECD. Uvádza politiky, ktoré pri dôkladnom uplatnení dokážu vo veľmi krátkom čase zvýšiť dopyt. Ten by zmiernil dosahy recesie a dlhodobu by zvýšil hospodársky rast. Tento dvojitý prínos sa dá dosiahnuť presadzovaním politík vo viacerých oblastiach.

- Infraštruktúrne projekty môžu priniesť rýchle efekty a zvýšia kvalitu existujúcich aktivít.
- Tréningové programy zvýšia schopnosti a zručnosti pracovníkov a zlepšia ich možnosti na meniacich sa trhoch práce.
- Zníženie dane z pracovných príjmov, najmä z nízkych miezd, podporí spotrebu alepší dlhodobé výhľady zamestnanosti.
- Zmeniť treba protimonopolnú reguláciu na trhoch výrobkov. Mali by sa odstrániť prekážky vstupu na trhy, aby sa podnietila tvorba nových výrobkov a podnikateľských aktivít, čo podporuje dopyt. V dlhodobom pohľade tvrdšia konkurencia pomôže zvyšovať produktivitu a životnú úroveň.

Krízy odhalujú slabé miesta existujúcich politík, takže je to vhodné obdobie na presadzovanie dôležitých reforiem. Ale keď sú politici pod tlakom času, hrozí, že sa urobia zmeny, ktoré sú napokon zlé a škodlivé.

niekoľko krajín v záujme zvýšenia produktivity z dlhodobého hľadiska, pričom sú aj prospešné účinky na dopyt z krátkodobého hľadiska.

Jedna kapitola ukazuje, že značný podiel na rozdieloch medzi krajinami z hľadiska celkovej zamestnanosti a priemernej produktivity, a teda HDP na obyvateľa, možno pričítať rozdielom v štruktúre obyvateľstva, obzvlášť pokiaľ ide o vzdelanie. Dokazuje, že rozdiely medzi úrovňami v jednotlivých krajinách a priemerami môžu byť zavádzajúce, a zdôrazňuje dôležitosť vzdelania.

Zameraním na reformy na podporu dlhodobého rastu predstavuje správa základnú súčasť strategickej odozvy OECD na finančnú a hospodársku krízu. Krajiny OECD by si nemali dovoliť spomaliť štruktúrne reformy. Nemali by sa opakovať chyby z predchádzajúcich kríz. Snahy o zníženie nezamestnanosti znížením ponuky pracovných síl by sa rovnako, ako v minulosti, ukázali ako škodlivé a zanechali by spoločnosť v horšom stave. Kľúčom k prosperite je ponechanie otvorených trhov a potieranie akéhokoľvek protekcionizmu.

Klient v centre pozornosti

V záujme efektívneho získavania spätnej väzby od klientov a ďalšieho zlepšovania služieb začal Allianz vo svojich spoločnostiach na celom svete iniciatívu CFI – Customer Focus Initiative, čo sa dá voľne preložiť ako Klient v centre pozornosti. Slovenských novinárov o tom na tlačovej besede informoval člen predsta-

Miroslav Kočan a Lenka Mišíková na tlačovej besede Allianz – Slovenská poisťovňa o využití nových prístupov práce s klientmi.

venstva Allianz - Slovenská poisťovňa Miroslav Kočan a vedúca oddelenia rozvoja vzťahov s klientmi Lenka Mišíková.

Jednou z aktivít podporujúcou zameranie na potreby klienta je Manažment sťažností klientov. Na základe skúseností odborníkov Allianz z celého sveta sa vytvorili prísne pravidlá pre riešenie sťažností klientov. Dôraz sa kladie na rýchlosť, flexibilitu a kvalitu. V roku 2008 Allianz-Slovenská poisťovňa pravidlá postupne implementovala a klientom na Slovensku sa venuje rovnaká pozornosť ako klientom v Nemecku, USA či vo Francúzsku. Sťažnosťami sa zaoberá špecializovaný tím. Je zodpovedný za spracovanie a riešenie všetkých návrhov a sťažností, ktoré prichádzajú od klientov. Každé sťažnosti sa venuje individuálna pozornosť a hľadá sa riešenie, ktoré prihliada na potreby klienta. Tím analyzuje príčiny sťažnosti a vytvára návrhy na odstránenie slabých miest.

Allianz – Slovenská poisťovňa začala ako jedna z prvých na Slovensku cez telefonické oslovenie klientov analyzovať spokojnosť klientov prostredníctvom metódy Net Promoter Score. Na stupnici 0 až 10 klienti hodnotia prípadné odporúčenie služieb Allianz svojim známym. Vzniknú tri skupiny – veľmi spokojní, spokojní a nespokojní. Skóre je výsledkom porovnania veľmi spokojných a nespokojných. Použitie tejto metódy vytvára spolu so spracovávaním spätnej väzby synergický efekt.

(tb)
Snímka (ip)

QBE Insurance kupuje Carlife Group

Skupina QBE Group, ktorá patrí medzi 25 najväčších poisťovacích a zaistovacích spoločností na svete, práve ukončila kúpu 100 percent majetkových práv spoločností Carlife Group (Carlife). Tým sa stáva jedným z popredných poskytovateľov automobilového poistenia GAP a poistenia predĺžených záruk v strednej Európe.

Za posledných desať rokov skupina Carlife založila v Českej republike, na Slovensku, v Maďarsku a Poľsku partnerskú sieť spoločností, poskytujúcich poisťovacie riešenia predajcom motorových vozidiel a lízingovým spoločnostiam. Ročne uzatvoria vyše 50-tisíc poistných zmlúv.

Akvizícia a integrácia spoločnosti Carlife umožní spoločnosti širší prístup k stredoeurópskej sieti predajcov motorových vozidiel a posilní trhovú pozíciu lokálnych pobočiek na Slovensku, v Maďarsku a v Českej republike. Manažér portfólia Product Protection v QBE European Operations Shaqeel Hussain povedal, že QBE a Carlife spolupracujú od roku 2002. To logicky vyústilo do myšlienky skombinovať skúsenosti, spôsoby distribúcie a zavedené značky, ako sú EuroGAP®, LeaseGAP® a AutoCheck® spoločnosti Carlife, s informačným systémom, školeniami a procesmi pre rozvoj obchodu QBE.

Greame Rayner, Managing Director divízie Špeciálnych rizík dodal, že sa posilňuje rozhodnutie divízie špeciálnych rizík rozvíjať afinitný trh v Európe. Akvizícia prináša nové kapacity pre distribúciu a zabezpečuje ročné poistné vo výške 12 mil. eur.

(pts)

Dynamika najmä v strednej Európe

Vienna Insurance Group v roku 2008 na základe predbežných výsledkov dosiahla hospodársky výsledok pred zdanením 540 miliónov eur. Poistné celej skupiny vzrástlo o 16 percent na 8,3 miliardy eur, v spoločnostiach VIG v krajinách strednej a východnej Európy o 35 percent. Podiel poistného v týchto krajinách po prvýkrát presiahol hranicu 50 percent celkového poistného VIG. Dividenda na akciu ostáva na úrovni roku 2007 (1,1 eura), a to napriek zvýšeniu základného imania. Tieto a ďalšie údaje uviedli predstavitelia Vienna Insurance Group na medzinárodnej tlačovej besede vo Viedni. Generálny riaditeľ VIG Dr. Günter Geyer označil výsledky ako plody dobrej koncernovej stratégie. Ocenil, že napriek zlej situácii na kapitálových trhoch sa základné imanie zvýšilo o 1,14 mld. eur. Na trhu sa okamžite rozobrala emisia hybridného dlhopisu v celkovej výške 250 miliónov eur. Dovršil sa proces prevzatia všetkých poisťovacích aktivít Erste Group v ôsmich krajinách. VIG uzavrela kooperačnú dohodu s Erste Group o odbyte a investmente. Veľmi dobre naštartovala VIG RE zaistovňa, podarilo sa uzavrieť zmluvy o zaistnom na 280 miliónov eur, ktoré sa plánovalo až v roku 2011. Zaistovňa získala od Standard & Poor's rating A+ so stabilným výhľadom.

Na tlačovej besede prezentovali aj predbežné výsledky slovenských spoločností skupiny – KOOPERATIVA, a. s., VIG, KONTINUITA, a. s., VIG, KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s., VIG a Poisťovňa Slovenskej poisťovne, a. s., (jej výsledky sa započítali od 1. októbra 2008). Predpísané poistné bolo 614,57 mil. eur, čo znamenalo rast o 13,8 percenta. V neživotnom poistení bolo 339,53 mil. eur (rast o 10,5 percenta), v životnom bolo 275,04 mil. eur, čo bol rast 18,1 percenta.

(tip)

Predstavitelia Vienna Insurance Group, v strede generálny riaditeľ Günter Geyer. Snímka archív

Menej požiarov, nižšie škody, viac mŕtvych

Ukazovateľ	rok 2007	rok 2008	porovnanie
počet požiarov	14 366	11 034	-3 332
priama škoda	Sk 1 413 570 800 € 46 921 954	Sk 1 300 577 100 € 43 171 251	Sk -112 993 700 € -3 750 704
počet usmrtených osôb	53	68	+15
počet zranených osôb	234	229	-5
uchránené hodnoty	Sk 5 515 255 000 € 183 072 927	Sk 5 834 543 000 € 193 671 347	Sk +319 288 000 € +10 598 420

V roku 2008 vzniklo na území Slovenskej republiky v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 3 332 požiarov menej. Materiálne škody sú tiež nižšie o 112 993 700 Sk (3 750 704 eur). Počet usmrtených je vyšší o 15 osôb a počet zranených je nižší o päť osôb.

Najpočetnejšiu skupinu požiarov z hľadiska **priestoru vzniku** tvorili požiare v prírodnom prostredí (7 674 požiarov), čo oproti predchádzajúcemu roku znamená pokles o 3 238 prípadov. Najčastejšie horeli skládky odpadov (2 902), trávnaté porasty (1 830), poľnohospodárske plochy a produkty (598) a lesné porasty (182). Priaznivejšiu bilanciu požiarovosti v prírodnom prostredí ovplyvnil tiež nižší počet a menší rozsah lesných požiarov (182, čo je o 281 menej ako v roku 2007), ako aj výška nimi spôsobených škôd (1 667 000 Sk - 55 334 eur). Tá v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesla o 156 349 300 Sk (5 189 846 eur).

Z hľadiska jednotlivých **odvetví ekonomických činností** najviac požiarov - 1 979 - vzniklo v bytovom hospodárstve (18 % z celkového počtu), následkom ktorých bolo 42 osôb usmrtených a 137 osôb zranených a priama materiálna škoda bola vyčíslená na 152 086 000 Sk (5 048 330 eur). V porovnaní s rokom 2007 sa v tomto odvetví znížil počet požiarov o 69 prípadov a škoda spôsobená požiarom klesla o 17 124 100 Sk (568 416 eur). Počet usmrtených je vyšší o päť osôb a počet zranených je nižší o 25 osôb. Najviac ľudí zomrelo (23) a najviac

bolo zranených (67) pri požiaroch v rodinných domoch. Pri požiaroch v bytových domoch bolo usmrtených 11 osôb a 60 sa zranilo.

V poľnohospodárstve vzniklo 1 633 požiarov, ktoré spôsobili škodu vo výške 81 257 900 Sk (2 697 268 eur). Pri týchto požiaroch štyri osoby zomreli a päť bolo zranených. V porovnaní s rokom 2007 sa počet požiarov znížil v tomto rezorte o 1 385 prípadov, priama škoda bola však vyššia o 27 935 700 Sk (927 295 eur). Počet usmrtených je vyšší o dve osoby a počet zranených sa znížil o dvoch.

V odvetví cestnej dopravy bolo 1 042 požiarov, čo je o sedem prípadov viac ako v roku 2007. Zomrelo pri nich päť osôb a 13 osôb bolo zranených. Priama materiálna škoda bola 200 945 500 Sk (6 670 169 eur), čo v porovnaní s rokom 2007 predstavuje pokles o 12 811 000 Sk (425 247 eur).

Najčastejšou **príčinou** vzniku požiarov v roku 2008 bola **nedbalosť a neopatrnosť dospelých** (6 895 prípadov), najmä vypalovanie trávy a suchých porastov (1 817 požiarov, čo však v porovnaní s rokom 2007 predstavuje pokles o 1 948 prípadov), nesprávna manipulácia s otvoreným ohňom (1 751 požiarov) a fajčenie (781 požiarov). Prevádzkovo-technické poruchy boli príčinou 1 438 požiarov. V dôsledku úmyselného zapálenia vzniklo 1 171 požiarov.

Najviac požiarov v roku 2008 vzniklo na území Košického kraja (1 767) a Bratislavského kraja (1 604), najmenej na území Trenčianskeho kraja (989). Najvyššie materiálne škody, a to za 446 434 000 Sk (14 818 894 eur), boli pri požiaroch v Žilinskom kraji a najnižšie v Trenčianskom kraji - 58 677 900 Sk (1 947 749 eur).

Zo štatistických údajov vyplýva, že najviac požiarov v roku 2008 vzniklo vo februári (1 218 požiarov - 11 % z celkového počtu), v marci (1 168 požiarov) a auguste (1 137 požiarov).

Stodeväťdesiat požiarov, pri ktorých výška spôsobených škôd presiahla milión korún, zničilo hodnoty za 994 960 900 Sk (33 026 651 eur), čo je 76,5 % z celkových škôd.

Nepriaznivú bilanciu v náraste priamych škôd ovplyvnili tri požiare. Prvý vznikol 2. marca 2008 v expedičnom sklade firmy Metsä Tissue, a. s., v Žiline. Požiar spôsobil firme škodu 244 673 800 Sk (8 121 682 eur). Požiar úmyselne spôsobila známa osoba. K druhému požiaru došlo 22. 2. 2008 vo výrobní trojvrstvových drevených dielcov v Liptovskom Hrádku, okres Liptovský Mikuláš. Spoločnosť Rettenmeier Tatra Timber, s. r. o., Liptovský Hrádok spôsobil škodu 50 mil. Sk (1 659 696 eur). Príčinou vzniku požiaru bol výbuch prachu v odsávacom potrubí. Tretí najväčší bol požiar športovej haly vo výstavbe 29. 4. 2008 na Ráztockej ul. v Liptovskom Mikuláši. Priama škoda bola 50 mil. Sk (1 659 696 eur). Príčinou vzniku požiaru bolo používanie otvoreného ohňa pri kladení strešnej krytiny.

(ab)
Ilustračné foto archív

CEA víta de Larosièrovu správu

Finančné inštitúcie budú pod prísnejším dozorom

Vítame túto načasovanú rozsiahlu analýzu regulácie finančných služieb v Európe, ktorá vznikla na pozadí súčasnej hospodárskej krízy, povedal po zverejnení de Larosièrovej správy prezident CEA Tommy Persson.

CEA podľa neho potešilo odporúčanie de Larosièrovej skupiny, aby smernica o Solvency II bola vhodným regulačným rámcom pre európskych poisťovateľov, a prijala sa do mája 2009. Tiež víta odporúčanie, aby smernica zahŕňala režim skupinovej podpory a záväzný proces mediácie medzi dohľadmi nad poisťovňami. Podľa Perssona CEA je presvedčená, že kooperácia dohľadov na európskej úrovni je stále nedostatočná, a že navrhovaná smernica o Solvency II bude vhodný legislatívny nástroj na odstránenie legislatívneho deficitu v regulačnom rámci pre poisťovníctvo. Ak sa Solvency II prijme bez kompromisov v kľúčových veciach harmonizovanej, na hodnotení rizika postavenej regulácii, má príležitosť stať sa globálnym modelom. Európska únia bude tak prvým regiónom na svete, kde bude dohľad nad poisťovňami v súlade s ekonomickou realitou.

CEA tiež podporuje odporúčanie de Larosièrovej skupiny aby sa na európskej úrovni vytvoril harmonizovanejší a konzistentnejší súbor právomocí dohľadu a aby CEIOPS by mohol využiť svoju úlohu.

Odporúčania skupiny

V októbri bola vytvorená expertná skupina, ktorej úlohou bol preskúmať novú stratégiu v regulácii finančných inštitúcií. Panel vedie bývalý prezident Európskej banky pre obnovu a rozvoj Jacques de Larosière.

Expertná skupina odporúča, aby dozor nad medzinárodnými finančnými skupinami ostal národnou záležitosťou, napriek nedostatkom, ktoré odhalila súčasná kríza. Sklamala nádeje Európskej centrálnej banky, ktorá sa v rámci regulácie snažila o silnejšiu pozíciu. Vzniknú však tri nové orgány, ktoré budú uplatňovať rozhodnutia, aj keď domáci dohľad nebude súhlasiť.

Finančná kríza zvýraznila potrebu lepšej európskej kontroly finančných inštitúcií, ktoré sú značne zapojené do medzinárodných aktivít, no aj napriek tomu kontrolu vykonávajú národné orgány.

Podľa štatistík Komisie v Európe pôsobí osemtisíc bánk, no dve tretiny ich aktív je v rukách štyridsiatich multinárodných inštitúcií.

Expertná skupina vo svojej správe odmietla žiadosť Európskej centrálnej banky o väčšie právomoci na nižšej úrovni regulácie bánk a poisťovní. Svoje rozhodnutie zdôvodnila tým, že ECB by sa mala sústrediť najmä na zaistenie menovej stability v eurozóne.

Podľa expertov národné regulačné orgány zlyhali pri výmene informácií. Mnohé členské štáty aj tak stále odmietajú vytvorenie kolégijí dohľadu pre každú medzinárodnú finančnú skupinu. Okrem toho súčasný právny boj, ktorý vznikol po problémoch multinárodnej spo-

Tommy Persson
Jacques de Larosière

ločnosti Fortis, považujú za príklad negatívneho vplyvu zanedbania vytvorenia jasných pravidiel.

De Larosière navrhuje do roku 2012 vytvoriť tri nové európske orgány (pre banky aj poisťovnícke skupiny) nezávislé od národných regulátorov. Budú zohrávať úlohu mediátora medzi kontrolnými inštitúciami členských štátov. To znamená, že ak sa regulátori pobočiek nebudú v nejakej problematike vedieť dohodnúť s regulátormi v krajine pôvodu firmy, vstúpia medzi nich a navrhnu riešenie.

Kontrola na vyššej úrovni

De Larosièrova skupina predložila aj návrh ako predísť riziku z globálneho pohľadu na finančný systém. Podľa nich by mala v rámci Európskeho systému centrálnych bánk vzniknúť inštitúcia, ktorá bude zahŕňať každý členský štát. ECB bude predsedáť orgánu s názvom Európska rada pre systémové riziko.

Na zabezpečenie garancie stability systému by orgán mal včas upozorňovať na riziko a mal by mať prístup ku všetkým dôležitým informáciám.

Finančná regulácia

Skupina navrhla opatrenia na zmiernenie dôsledkov zlyhania regulácie, ktoré odhalila súčasná kríza. Ratingové agentúry by mal registrovať a kontrolovať nový orgán starajúci sa o istiny. Ide o posilnenú verziu existujúcej CESR (Výbor európskych regulačných orgánov cenných papierov) a presahuje aj návrhy Komisie, o ktorých sa v súčasnosti diskutuje v Parlamente. Komisia však nesúhlasí s jednou regulačnou inštitúciou pre ratingové agentúry.

Aj napriek tomu, že miera zavinenia súčasnej krízy manažermi hedžových fondov nie je veľká, experti chcú, aby ich sa ich činnosť sledovala prísnejšie. Budú musieť otvorene hovoriť o svojich stratégiách a metódach, ktoré doteraz podliehali prísnemu tajomstvu, aby sa citlivé informácie nedostali ku konkurencii.

Pokiaľ ide o deriváty, najmä o swapy, súhlasia s vytvorením centrálného clearingového domu.

Reakcia Komisie

Predseda Komisie José Manuel Barroso správu uvítal. Nazval ju dobrým základom pre ďalšie návrhy. Komisia chce do apríla predložiť návrhy na reguláciu hedžových fondov a fondov private equity. Šéf Európskej strany socialistov Poul Nyrup Rasmussen uvažuje, či nejde o úmyselný odklad, pretože takto by sa Európa mohla vyhnúť zaujatiu spoločného stanoviska k hedžovým fondom aj fondom private equity pred aprílovým londýnskym summitom G20.

(EA)

Snímky archív.

Parlament o regulácii derivátov

Európsky parlament by mal v apríli prijať nové pravidlá, ktoré by ustanovili jednotný Európsky clearingový dom pre kreditné deriváty. Zákonomcovia chcú zvýšiť dozor nad týmito riskantnými finančnými nástrojmi. Tieto rozširujú počet obetí insolventnosti a spôsobujú zhoršovanie finančnej krízy.

Pervenche Beresová
Charlie McCreevy

Swapy kreditného zlyhania (credit-default swaps) sú typom derivátu, ktorý fakticky chráni veriteľa pred neschopnosťou dlžníka splácať svoj záväzok. Pred desiatimi rokmi boli takmer neznámym pojmom, v súčasnosti má trh s nimi hodnotu stoviek miliónov eur. Kreditné deriváty využívajú ukazovateľ výkonnosti fondu, tzv. benchmark. Pokiaľ dosiahnu benchmark, veriteľovi sa vyplatí určitý kredit, aj keď sa záväzok nesplnil.

Výhodou derivátov je, že pri riziku firmám a vládám poskytujú väčší priestor na manévrovanie. Na druhej strane, ak sa s nimi zaobchádza nezodpovedne, môžu riziko zvýšiť, dokonca spôsobiť reťazenie nesplnených záväzkov.

Myšlienka vytvoriť centrálny clearingový dom sa považuje za rozumnú cestu, ako zredukovať systematické riziko, ktoré sa spája s derivátmi. Nebudú sa vymieňať priamo, ale budú prechádzať cez prostredníka, ktorý zníži náklady a riziko a zvýši garancie.

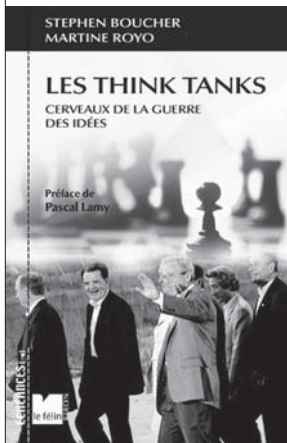
Súčasťou Smernice o kapitálových požiadavkách (CRD, Capital Requirements Directive) by sa mali stať nové pravidlá, ktoré chcú obmedziť riziko, ktorému sú vystavené finančné inštitúcie.

Europoslankyňa za Stranu socialistov, ktorá výbor vedie, predstavila dodatok. Zahŕňa centralizovaný monitoring kreditných derivátov a swapov kreditného zlyhania. Podľa návrhu by sa swapy kreditného zlyhania európskych entít mali spracovávať prostredníctvom európskeho clearingového domu. Zmierniť sa má riziko nielen medzi zmluvnými stranami, ale aj všeobecne.

Dodatok by mali prijať bez väčších problémov, pretože väčšina politických strán mu prejavuje podporu. Podporil ju aj komisár pre vnútorný trh Charlie McCreevy, považuje reguláciu za nevyhnutnú.

Hlavní hráči na trhu s derivátmi sa v decembri nedokázali dohodnúť na dobrovoľných kontrolných opatreniach. McCreevy sa teda obrátil na Parlament s návrhom na reformu Smernice o kapitálových požiadavkách. Zavedenie takejto regulácie nesie riziko. Mnohé členské štáty sú z rôznych dôvodov proti smernici. Dodatok neznamená priamu reguláciu, ale je to v podstate žiadosť Komisii, aby navrhla legislatívne návrhy na kontrolu swapov kreditného zlyhania. Kritici tento prístup vidia ako ďalšiu McCreevyho snahu vyhnúť sa kontrolovaniu trhu. Komisár je totiž zúrivým zástancom slobodného trhu.

(EA)
Snímky archív

Think tanky musia myslieť európsky

V čase keď európske krajiny zápasia s finančnou a hospodárskou krízou európske think tanky nie sú schopné pomáhať rozhodovateľom nachádzať inovatívne riešenia, píše autori Stephen Boucher and Martine Royo v novej knihe.

V revidovanom vydaní knihy *Les think tanks: Cerveaux de la guerre des idées*, bývalý generálny tajomník think tanku Notre Europe Stephen Boucher a novinárka Martine Royo analyzujú nadradenosť amerických think tankov nad európskymi. V porovnaní so Spojenými štátmi je Európa veľmi slabo vybavená v boji myšlienok. To umožňuje americkým think tankom zastávať vedúcu úlohu pri tvorbe inovatívnych a kreatívnych riešení globálnych výziev.

Všetkých 27 členských štátov EÚ má tendenciu myslieť skôr národne ako európsky, tvrdia autori. Toto tvrdenie podkladajú výskumom mapujúcim think tanky na oboch stranách Atlantiku.

Podľa autorov prieskum ukázal, že napriek nárastu počtu think tankov v Európe na 1 200 v porovnaní s 1 750 v USA, zostali európske výskumné inštitúcie, ako sa zdá, zaseknuté vo svojich lokálnych prostrediach. Chýba im väčšia ambícia formulovania myšlienok, ktoré by vniesli svetlo do celoeurópskych politík práve v čase, kedy si európska elita začína uvedomovať, že neodráža verejnú mienku kontinentu. Európska komisia by podľa autorov mala definovať spoločný záujem EÚ. V skutočnosti jej ale na to chýba odvaha a namiesto toho slúži záujmom členských štátov. Európa napríklad potrebuje nápady, ako lepšie koordinovať ekonomické politiky. Podľa autorov nastal čas na kvalitatívny krok vpred.

Po prvé - think tanky by si mali udržať svoju špecifickú povahu a nespadať do pasce krátkodobých projektov - ovplyvnenie rýchlych politických rozhodnutí. Namiesto toho potrebujú nájsť rovnováhu medzi svojimi finančnými potrebami a finančnou a intelektuálnou autonómiou. V Európe, najmä vo Francúzsku, si veľa ľudí myslí, že think tanky sú závislé od verejných peňazí.

V dôsledku nedostatku transparentnosti v úctoch je riziko, že sa think tanky stanú ponorkami súkromných záujmov. Napríklad firma Exxon Mobile dala v rokoch 2000 a 2003 osem miliónov dolárov približne tridsiatke think tankov, ktoré zľahčovali globálne otepľovanie a oslabovali váhu Kjótskeho protokolu.

Po druhé - pravidelná fluktuácia výskumníkov sa považuje za kľúčový faktor, ktorý podporuje nové myšlienky. Lahšie sa potom vyhnúť tomu, aby think tanky spadli do pasce jednosmerného myslenia. Podľa nich je životaschopnosť amerických think tankov posilnená fenoménom otáčacích dverí, ktorý umožňuje výskumníkom a analytikom preskakovať medzi vládnymi pozíciami a aktivitami výskumných skupín.

Po tretie - kniha vyzýva na vytvorenie metód, ktoré sa budú snažiť vyvážiť na jednej strane rýchly, krátkodobý dopad v médiách a dlhodobú reflexiu a hĺbkový výskum na strane druhej. Európske think tanky sú menej náchylné snažiť sa o rýchle mediálne výstupy ako tie americké. Tie sú zase viac ohrozené tým, že sa snažia produkovať výstupy chytľavé a prešpekulované.

Think tanky sa musia odlišiť od konzultačných firiem, ktoré čoraz viac investujú do public policy a prezentujú sa ako kríženec medzi think tankom a konzultačnou spoločnosťou.

Výskumníci a analytici by mali pracovať medzinárodne. Bouche a Royo navrhujú vytvorenie siete myšlienok, predovšetkým medzi rozvinutými a rozvíjajúcimi sa krajinami.

Vlády potrebujú viac než len jasné a na mieru šité riešenia, ktoré im pomôžu pochopiť komplexnosť svojho prostredia a podľa toho konať. Potrebujú viac ako kedykoľvek predtým inšpiráciu na zvládanie globálnych kríz.

(EA)

Centrum pre výskum a vývoj cestnej dopravnej bezpečnosti (CESVIMAP) španielskej poisťovne MAPFRE je veľkým priekopníkom vo svetovom meradle.

Centrum CESVIMAP vzniklo vo Vicolozane (severozápadne od Madridu) v roku 1983. Má niekoľko cieľov:

- výskum pri oprave automobilov,
- školenia vo všetkých aspektoch tohto odboru,
- školenia v oblasti likvidácie škôd na vozidlách, ktoré vzniknú pri dopravných nehodách na cestách.

Stredisko sa zaoberá výskumom nových metód opráv, ktoré aplikuje spoločne s najnovšími technológiami a materiálmi, ktoré používajú výrobcovia automobilov. Centrum sa zameriava predovšetkým na posudzovanie poistných udalostí a na opravy vozidiel.

Pôvodne malo stredisko poskytovať služby výhradne poisťovni MAPFRE. Postupne svoju činnosť rozšírilo a spolupracuje s autoservismi, úradnými inštitúciami, inými poisťovňami, výrobcami vozidiel a náradia. Delf sa s nimi o výsledky výskumu.

Výskum

Východiskovým bodom výskumu sú nárazové testy, pri ktorých vozidlá pri regulovanej rýchlosti narážajú na nezničiteľnú stenu. To umožňuje zistiť, ktoré časti vozidla utrpia nárazom najviac (nárazníky, blatníky, chladič a pod.). Potom sa študuje proces ich opravy. Evidujú čas opravy a hodnotia najúčinnjšie a najvhodnejšie metódy opravy alebo výmeny poškodených dielcov.

Analýzy robí CSVIMAP na osobných autách, poľnohospodárskych a priemyselných vozidlách, autobusoch, kamiónoch a motocykloch. Takto odborníci dokážu zistiť a odovzdať informácie o vlastnostiach každého nového modelu, jednotlivých častiach vybavenia či spôsobu opravy, aby potom mohli vyškolit profesionálov zameraných na posudzovanie opráv a výšku odškodnenia a realizovať rôzne výskumné projekty a technické skúšky.

Ostatné činnosti CESVIMAP vo výskume a odovzdávaní informácií sa odvíjajú od ďalších pracovných oblastí zameraných na karosérie, lakovanie, elektro-mechaniku, motocykle, priemyselné a poľnohospodárske vozidlá, strojárstvo, posudzovanie poistných udalostí, časových a materiálových harmonogramov a rekonštrukciu dopravných nehôd.

CESVIMAP na medzinárodnom poli

Vďaka pozitívnemu vplyvu práce centra CESVIMAP v Španielsku sa MAPFRE rozhodla investovať aj v zahraničí a svoj výskum opráv automobilov rozšírila do ďalších krajín. Podobné centrá vznikli v Argentíne, Brazílii (1996), Mexiku (1998), Francúzsku a Kolumbii (1999). Spoločnosť CESVI umožnila miestnym poisťovňam získať v týchto strediskách akciové podiely. V rámci trendu prepájania trhov automobilových opráv poskytuje CESVIMAP služby firmám na

celom svete, ktorých činnosť súvisí s automobilovými opravami. Nadobudnuté skúsenosti pritom prispôbuje podmienkam tej-ktorej krajiny.

CESVIMAP je členom Výskumnej rady pre automobilové opravy RCAR (Research Council for Automobile Repairs), je i členom jej riadiaceho výboru rady. RCAR tvorí 24 výskumných stredísk v 19 krajinách. Ich zástupcovia sa každoročne stretávajú, aby si vymenili informácie a závery z konkrétnych projektov.

Poradenské služby

V rámci poradenstva CESVIMAP navrhuje individuálne riešenie pre automobilové opravovne. Podieľalo sa napríklad na budovaní najväčšej opravovne na africkom kontinente v Angole. Centrum využíva hodnotiaci systém kvality autoservisov, známy pod pojmom TQ. Ním sa posudzuje schopnosť opravovní poskytovať kvalitné služby. Berú sa do úvahy dostupné zdroje a pracovné metódy. Firmám sa napokon stanovuje postup zlepšenia výsledkov.

CESVIMAP využilo svoje skúsenosti v tejto oblasti a vyvinulo IT program na riadenie autoservisov Spiga+.

Know-how ide ďalej

Po výskume nasleduje šírenie získaných poznatkov. CESVIMAP je prvým výskumným centrom na opravy vozidiel, ktoré ponúka školenia. Za svoju 25-ročnú existenciu usporiadalo CESVIMAP vyše 3 300 rôznych kurzov, ktoré sa zameriavali na karosérie, lakovanie, manažment, oceňovanie škody a pod. Na školeniach sa môžu záujemcovia zúčastniť on-line alebo formou tradičnej účasti. Medzi klientov, ktorí sa obrátili na CESVIMAP, patria popredné automobilky a podniky z nadväzujúcich odvetví, ministerstvo školstva, miestne policajné zbory, poisťovne, samostatní likvidátori a ďalšie inštitúcie. V minulom roku navštívilo 243 kurzov 2 856 účastníkov. Kurzy sa zamerali na rekonštrukcie dopravných nehôd, oceňovanie škôd na havarovaných automobiloch, na priemyselné vozidlá, organizáciu autoopravní, opravy a zváranie hliníkových komponentov lakovanie plastov a pod. V rámci virtuálnej školy mohli záujemcovia navštevovať on-line kurzy. Metodológia tejto výučby je inovatívna a flexibilná. Učí účastníkov organizovať si čas a zvládať povinnosti v zamestnaní. Virtuálna škola nevyžaduje, aby účastníci za výučbou cestovali a koordinovali svoje aktivity v reálnom čase. Formou sprístupňovania know-how verejnosti je distribúcia publikácií – vyše 55 000 predaných výtlačkov manuálov a učebníc pre profesionálne vzdelávacie inštitúcie. Ich prostredníctvom sa CESVIMAP usiluje o zabezpečenie celosvetového šírenia znalostí. Na internete je virtuálna knižnica.

Recyklačné centrum pre odstavené vozidlá

Výskum sa končí v okamihu, keď vozidlo doslúži. V roku 1997 začalo CESVIMAP vyvíjať centrum pre odstavené vozidlá (End-of-Life Vehicle Treatment Centre). Recyklačné centrum CESVI Recambios vzniklo v roku 2004 a patrí k popredným zariadeniam v Európe s vysokým stupňom automatizácie. V Európe vtedy vznikli prvé návrhy smerníc pre narábanie s doslúženými vozidlami. Zo strediska sa stalo výnosné centrum. Podľa strategického plánu malo dosiahnuť vyrovnané hospodárenie v 48. mesiaci, ale dosiaholo ho v 25. Odvtedy sa hospodársky výsledok stále zlepšuje.

Recyklačné centrum sa usiluje o znižovanie ekologických dopadov spôsobených odstavenými vozidlami prostredníctvom dekontaminácie. Využiteľné komponenty sa so zárukou vracajú do obehu. V minulom roku centrum dekontaminovalo 2 800 vozidiel. Od roku 2003 je CESVIMAP držiteľom certifikátu ISO 9001 v oblasti výučby. To dokazuje tvorivý prístup k uspokojovaniu individuálnych požiadaviek klientov. Certifikát ISO 14001 spoločnosť zaväzuje na prevádzku s maximálnym ohľadom na životné prostredie.

(OK MAPFRE, Pojistný obzor 04/2008)

Budova strediska vo Vicolozane

CESVIMAP v číslach

Zdroj: MAPFRE

	2007	2008
Zamestnanci		116
		1983 - 2007
Školenia		3 322
Kurzy	243	37 730
počet študentov v kurzoch	2 856	14 784
počet dní v kurzoch	726	
Výskum		
výskumné projekty	21	322
nárazové testy vozidiel	17	324
časové a materiálové rozvrhy výmen, opráv a mechaniky	75	1 051
Technické testy - výbava a produkty	44	995
rekonštrukcia cestných nahôd (hodiny)	1 618	44 622
hodnotenie (počet vozidiel)	14 811	
poradenstvo pre opravovne (hodiny)	2 579	
CESVI Recambios		
počet recyklovaných vozidiel	2 834	13 958 (od r. 1997)

Skúmanie havarovaného automobilu

Poistenie manažérskeho rizika stále populárnejšie

Členovia predstavenstiev a kontrolných rád finančných ústavov sa pre finančnú krízu dostali do pozornosti verejnosti – sú alebo nie sú zodpovední za zlé hospodárske výsledky finančných ústavov, ktoré vedú, príp. za ktoré zodpovedajú? Nemecká prokuratúra má v tom pomerne jasno – už koncom minulého roka začala vyšetrovanie manažérov viacerých bánk, ktorých činnosť kvalifikuje predbežne ako spreneveru finančných prostriedkov, falšovanie účtovných údajov a šírenie nepravdivých informácií o spoločnostiach kótovaných na burze. Vyšetrovanie sa týka bánk, ako sú napr. Landesbank Baden-Württemberg, HSH Nordbank, Sachsen Landesbank, Bayern Landesbank, Hypo Real Estate a ďalších.

V nemeckom odvetví finančníctva a poistovníctva bolo na prelome rokov mimoriadne živo, šírka záberu štátnej moci je totiž mimoriadna. Düsseldorfský poistovacia maklér Michael Hendricks pre ekonomický denník Handelsblatt uviedol, že po krachu americkej banky Lehman Brothers mnohonásobne vzrástol záujem riadiacich pracovníkov o podmienky poistenia škôd spôsobených manažérskou činnosťou.

V odborných kruhoch považujú Hendricksa za európskeho priekopníka tohto druhu poistenia, vo svete známeho pod skratkou D&O (Directors and Officers Liability Insurance). V podstate ide o ručenie za výkon riadiacej činnosti, ktoré manažérov chráni pred žalobami a žiadosťami o náhradu škôd vzniknutých v dôsledku ich chybných rozhodnutí – pochopiteľne, s istými obmedzeniami a s výnimkou prípadov, keď zákony porušujú vedome. Predtým o poistenie manažérov prejavovali vážny záujem tak traja-štyria ľudia za rok – za posledné mesiace minulého roka ich však boli desiatky. Častejšie sú aj prípady, keď sú poistovne prinútené plniť svoje záväzky.

Dôsledkom tohto vývoja sú rastúce ceny takýchto poistiek a stále väčší počet výhrad, resp. obmedzení zo strany poistovní. Podľa internetovej stránky newyorskej špecializovanej spoločnosti Advisen Ltd., dosiahnu poistné prémie pri poistení manažérskej činnosti vyplatené v dôsledku finančnej krízy celosvetovo asi 5,9 mld. dolárov. Paradoxom je, že tomuto druhu poistenia sa najviac venovala americká poistovňa AIG. Isté však je, že nemecké poistovne si už brúsia zuby na tento kus koláča.

(gaf)

Švajčiarom sa darí

James Schiro

Kým viaceré veľké finančné a poistovacie ústavy v súčasných rozbúrených časoch zanikli alebo balansujú na hranici zániku a prežitia, švajčiarska poistovacia skupina Zürich Financial Services sa stále teší z relatívne dobrého zdravia. Roky neustále stúpajúcich ziskov sú síce preč, ale i tak čistý výnos za rok 2008 vo výške 3,04 miliardy dolárov predstavuje veľmi slušný hospodársky výsledok. Skupina mieni túto sumu rozdeliť medzi akcionárov, na akciu by mali dostať 11 švajčiarskych frankov (v roku 2007 inkasovali 15 frankov). Vedenie skupiny na výročnej tlačovej konferencii oznámilo, že príjmy zo zaplateného poistného sa zvýšili na 51,89 miliárd dolárov (pred rokom 47,76 mld.). Ziskovosť však klesla, najmä v oblasti všeobecného poistenia. Pod to sa podpísali najmä dve veľké víchrice z druhej polovice minulého roka – Gustáv a Ike. Spoločnosť tradične nezverejňuje nijaké údaje o ďalšom smerovaní, ale všeobecne sa predpokladá, že vďaka solventnosti má dobré predpoklady zvládnuť finančnú krízu bez zásadných problémov. Naopak, ZFS plánuje posilniť svoju angažovanosť v zahraničí, konkrétne v USA. Tam sa až dosiaľ opierala o poistovňu Farmers, najnovšie sa však chce aktívne podieľať aj na výpredaji amerického poistovacieho obra AIG kúpou jeho dcérskej spoločnosti 21th Insurance. Na čele ZFS stojí Američan James Schiro, ktorý podnikateľskú aktivitu na americkom trhu považuje za súčasť svojej dlhodobej stratégie. Dobrý hospodársky výsledok za rok 2008 pripisuje konzervatívnej stratégii a prísnej rozpočtovej disciplíne ZFS, zameranej na všestrannú úsporu nákladov. Ich plánovanú výšku 800 miliónov dolárov skupina vraj dosiahla. Tento rok by šetrenie malo byť ešte výraznejšie, zníženie výdavkov má priniesť rovnú miliardu dolárov.

(jg)

Snímka archív.

Kvôli pirátom sa zvyšujú poistky

Ak medzinárodné spoločenstvo nespojí sily a rázne nezakročí proti námorným pirátom, svetovému obchodu hrozia citelné komplikácie. To je názor odborníkov, zaoberajúcich sa otázkami svetovej dopravy. Rok 2009 v tom prinesie jasno – iniciatívu prevzala na seba Európska únia, ktorá koncom minulého roka schválila na tento účel i nasadenie vojenských jednotiek.

Piráti sú aktívni najmä v somálskych vodách, ale zabúdať netreba ani na Malackú úžinu a ďalšie moria. Mnohé dopravné spoločnosti nečakajú na predpokladané vojenské riešenie situácie v Africkom rohu a volia radšej dlhšiu, ale bezpečnú plavbu okolo juhoafrického Mysu Dobrej nádeje. Plavba sa tým však predlžuje o 10 – 14 dní, čo znamená zároveň i nemalé zvýšenie dopravných nákladov. Toto riešenie zvolil aj dánsky lodiarsky koncern A. P. Moller-Maersk, najväčší svetový námorný dopravca. Jeho tankery a iné pomaly plávajúce lode dostali príkaz, aby pri diaľkových linkách na Ďaleký východ už nepoužívali Suezský prieplav a Adenský záliv, hoci mnohé produkty na svetovom trhu tým zdražejú. Pomaly plávajúce lode prepravujú hlavne sypký tovar, ako ruda alebo uhlie. Keďže majú hlboký ponor, pre pirátov predstavujú pomerne ľahkú korisť. Relatívne bezpečnejšie sú plavidlá prepravujúce kontajnery, ktorých strmé vysoké boky predstavujú pre nezvaných pasažierov prekážku. Okolo Afrického rohu sa ročne plaví asi 16 000 lodí.

Dôsledkom častých únosov lodí sú aj rastúce poistné sumy. Podľa vyjadrenia Clivea Washbournu zo špecializovanej poisťovne Beazley at Lloyds pre denník The Times ide o dominový efekt. Poisťovne požadujú vyššie sumy, ktoré majitelia lodí premietnu do platieb za prenájom lodí. A prepravné firmy naučujú zvýšené náklady konečnému spotrebiteľovi. Skupina Beazley so sídlom v Londýne operuje okrem Veľkej Británie aj v USA, Francúzsku, Singapure a Hongkongu. Za register Lloyd v roku 2007 spravovala dve skupiny poistenia v hodnote 1,7 mld. amerických dolárov. Poistenie námornej prepravy zahŕňa komerčné poistenie nákladu, poistenie majiteľa lode, ako aj poistenie konštrukčné, resp. strojného zariadenia.

Aj bermudská poisťovňa Hiscox, ktorá sa špecializuje na mimoriadne prípady, potvrdila, že v prípade lodí plávajúcich okolo Adenu vzrástlo poistenie v posledných týždňoch o desaťnásobky. Konkrétne čísla nezverejnila. Jej produkt Únos & výkupné (Kidnap & Ransom) pokrýva všetky druhy škôd spôsobených pirátmi, vrátane odovzdania výkupného a poradenskej činnosti pre posádku. Zároveň sa zvyšujú nároky na vybavenie lodí, ktoré majú sťažiť samotný únos. Medzi nové požadované prostriedky patrí trebárs bezpečnostné kovové zábradlie, do ktorého možno pustiť elektrický prúd, kvalitnejšie radary, účinnejšie poplašné zariadenia, moderné hlásiče pohybu osôb po palube a chránené kontajnery, ktoré sa nedajú otvoriť bez znalosti príslušných kódov.

(jg)

Ilustračná snímka archív.

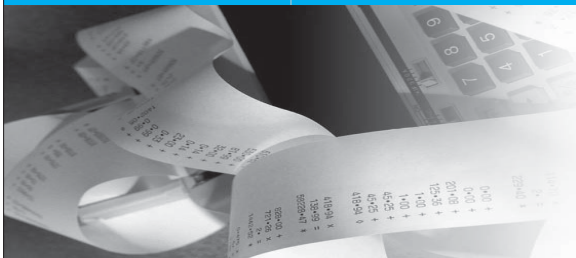

Poistenie domácich miláčikov krízou netrpí

Možno viac ako o ekonómiu, ide v tomto prípade o sociológiu a psychológiu. Čím to je, že v súčasnej spoločnosti je pre nejedného človeka dôležitejší stav štvornohého miláčika v domácnosti ako suseda na poschodí? So všetkým, čo k takejto starostlivosti patrí, teda vrátane poistenia zvierat (rozumie sa nie hospodárskych). Ani v časech krízy sa situácia nemení. Kým v krajinách ako Švédsko či Veľká Británie je dnes poistená už vyše polovica všetkých zvierat, v Nemecku sa tento druh poisťovacieho obchodu práve rozbieha. Poistiť sa dá nielen zdravie psa či mačky, ale aj králiku alebo papagája. Poisťovne ponúkajú až 80-percentnú náhradu výdavkov spojených s ošetrovaním zvierata, resp. až 1 000 eur na jeden poisťovací prípad. Majiteľa stojí mesačné poistenie „priateľa rodiny“ trinásť eur a viac. Náhrada zahŕňa výber ľubovoľného veterinárneho zariadenia a v prípade psov napríklad aj ručenie za škody ma majetku či zdraví osôb, ktoré by mohli spôsobiť. O ekonomickom rozmere tejto problematiky si možno utvoriť názor na základe štatistiky – v Nemecku ľudia chovajú asi 13 miliónov mačiek a psov. Aj poisťovníctvo tak len reaguje na všeobecný trend, keď čoraz viac ľudí si v odcudzenom prostredí hľadá tento druh sociálneho kontaktu, niekedy aj bez miery. To dokazuje i fakt, že v Miláne predáva istá známa módna spoločnosť obojky za 450 eur kus. V New Yorku (ale aj v Prahe) zase existujú aj firmy, ktoré organizujú „pohreby“ zvierat, prípadne sa ponúkajú zverolekári špecializovaní na dermatológiu alebo neurológiu.

(jg)

Ilustračná snímka archív.

Editorial

Mr. Ing. Ivan Podstupka

The process of establishing equilibrium or balance is what the real economy must handle with all economic, social and political consequences. It is hard to tell when the new equilibrium or balance occurs, but it certainly will be new to quality – not only on supply and demand side, but also new to structure, dynamics and trends. A phase of depression always gives the opportunity to apply new ways, new technologies and the rearrangement of ownership schemes. The world economy will be regenerated in more effective forms. In this process the financial institutions have their own special task. Even now they must foresee trends, invest in promising branches and businesses, and just in time to affect the unprosperous businesses and stop their investment and operating expenses. The political and moral pressure to save jobs at any price should be sustained. We have to focus on supporting the creation of new jobs. Lastly, our financial institutions, banks in particular, have bad experience with artificial maintenance of production based on political orders in the mid 1990s.

Quo Vadis, Insurance Market? p. 1

Ms. JUDr. Jozefína Žáková, Secretary General, Slovak Insurance Association (SLASPO)

The Slovak insurance market is one of the smallest European ones. This is characterized by relatively strong concentration and high competition. The accession of Slovakia to the EU enabled the insurance service providers in Slovakia to take the advantage of Single European Passport. The concept of a “Single Passport” for providing insurance services across the EU was introduced by the amended Insurance Act. This means that once an insurer has been granted a license/permission in one member state to carry out insurance services, this license/permission will be valid in all other EU member states. Insurers therefore do not need to request a license in any other member state in which they wish to operate but will simply have to notify the appropriate authority that they intend to provide insurance services in that country. In the last two years, two of our member insurance companies were transformed in that way. Two other member insurance companies have merged, so formally the number of our members has decreased, but the insurance market size, which we represent, remained practically the same. This continues to be about 99 percent of the total premium written in Slovakia. The CEA is the European insurance and reinsurance federation. Through its 33 member bodies, the national insurance associations, the CEA represents all types of insurance and reinsurance undertakings, e.g. pan-European companies, monoliners, mutuals and SMEs. The CEA represents undertakings that account for approximately 94 percent of total European premium income. The CEA is the voice of the European insurance industry at European and international level. The CEA is a fair and reliable partner and a contact point for European institutions, European and local politicians and the CEIOPS (Committee of European Insurance and Occupational Supervisors). Since Slovakia joined the EU, the Slovak Insurance Association is a regular member of CEA. In January 2007 CEA announced the appointment of Michaela Koller as Director General. A German national and qualified lawyer, she has gained her experience of financial services interest representation at both European and international level. Upon this CEA has undergone a major transformation. The federation is now entirely Brussels-based, close to the major European decision-makers. The CEA has also undertaken a full review of its committees; the groups that shape and drive the CEA’s activities. It has created a leaner, more streamlined committee structure that enables committee members and the CEA secretariat to focus firmly on key activities and achieving results. A transparent procedure for nominating committee chairpersons has also been drawn up. Recently, the Executive Committee is the statutory body of CEA - its members are all top

executives of the national associations and they are enrolled in the Belgian business register. In practice, every national association has the right and obligation directly to participate in the management and decision-making of the CEA activities. We exercise our rights as effective as possible despite the limited personnel and financial capacities. The CEA works on a similar principle as the SLASPO does – through committees and working groups, which are compound of the employees of particular insurance companies or the personnel of the national associations’ secretariats. Therefore our association also designated its representatives in the particular committees. Even if we are not attending all the meetings directly, we try to use the effective electronic communication for proposing amendments and to get information - as much as possible - on hot topics from insurance market areas, in particular. The contribution of the CEA for our association is undeniable – the primary legislation is made in Brussels, therefore I find this very helpful and we consider it a privilege to be a part of this transformation process from the beginning.

The Solvency II Directive despite an enormous effort of all parties involved is still not adopted. It is caused by different approach of the European Parliament, European Commission and the Council of the EU on wording of some articles from the draft Solvency II framework directive in particular, on the group support regime provisions. The group support concept would take into account the implicit capital support that a company would extend to a subsidiary or group company in another European Union member state. Currently, in early 2009, Council and Parliament are negotiating whether a compromise is possible between their respective positions which would allow the directive to be passed before the recess of the Parliament in spring this year. The Directive also aims to reform supervision procedures, with the intention of increasing cooperation among national supervisors, especially for multinational companies. It requests more transparency from insurer and reinsurer groups. No matter what will be the final decision, for the insurance sector in the next season, it will be important to be at the implementation of the directive into the national legislation. The National Bank of Slovakia already informed that even if the Solvency II would not be adopted, NBS will insist on a creation of a new insurance law, which would consist of elements of the newly understood solvency in spirit of the prepared directive. The near future of insurance industry will be influenced by two legal rules. The first is the law on financial intermediaries and financial advisors, which is already in the Parliament after the first reading; the second one is the forthcoming act on consumer protection in financial market. The works on the concept are not finished yet. This year the articulated wording of the Civil Code is expected. The possible change of the insurance law in context with the Solvency II Directive was already mentioned.

Groupama
na slovenskom trhu

Poistovňa

Európska poisťovacia skupina Groupama oznámila uvedenie spoločnosti Groupama Poistovňa na slovenský trh. Je to dôsledok akvizície OTP Garancia a jej integrácie do štruktúry skupiny s pôvodom vo Francúzsku. Groupama Poistovňa bude využívať vedomosti a skúsenosti Groupamy z ďalších 13 krajín.

Groupama Poistovňa sa bude zameriavať na investície do obchodnej siete. V druhom polroku 2009 plánuje inovovať produktové portfólio s cieľom dynamického rastu podielu na trhu. Kľúčový rast sa očakáva v oblasti nových poisťných produktov pre podnikateľov

v poľnohospodárstve a v poistení miest.

Ludovít Konczer, generálny riaditeľ Groupama Poistovne na margo akvizície uviedol, integrácia do takej silnej spoločnosti, akou je Groupama, podporí dynamický rast a rozvoj poisťovne na Slovensku. „Naším hlavným cieľom je využiť globálne skúsenosti a silu Groupamy, aby sme zákazníkom mohli ponúknuť moderné a konkurencieschopné poisťné produkty a služby prispôbené ich potrebám.“

Groupama má na svete vyše 16 miliónov klientov a 38 000 zamestnancov. V roku 2008 vykázala výnosy vo výške 16,2 miliardy eur (medziročný rast o 9,2 percenta) a prevádzkový zisk vo výške 661 miliónov eur

Ludovít Konczer
Erik Nagy

(rast o 66,1percenta). Medzinárodné prevádzky vyprodukovali výnosy 3,9 miliardy eur (rast o 39 %). Riaditeľ Groupama pre strednú a východnú Európu Erik Nagy povedal, že Slovensko je trhom s dobrým potencionálnom rastu. Naším cieľom je dostať sa do prvej desiatky poisťovní v horizonte troch až piatich rokov.

História a tradícia Groupama sa datuje od 19. storočia, kedy bola založená vo farmárskej komunite. Skupina rozvíja aj medzinárodné aktivity so zameraním na rýchlo rastúce trhy, vrátane napríklad Maďarska, Rumunska, Bulharska, Turecka a od roku 2008 aj Slovenska.

Snímky archív.

O používaní spojok a častíc aj a ani

Spojками *aj* a *ani* sa vyjadruje priradovací zlučovací, resp. stupňovací vzťah. Z hľadiska významu sú to synonymné, t. j. rovnoznačné spojky. Medzi spojkami *aj* a *ani* je však istý rozdiel, a to v ich spájateľnosti. Spojku *aj* používame vo vetách, v ktorých je prísudok vyjadrený slovesom v kladnom tvare, spojku *ani* používame vo vetách, v ktorých je prísudok vyjadrený slovesom v zápornom tvare, v ktorých prísudkové sloveso má zápornú predponu *ne-*. Ukážeme si to na konkrétnych príkladoch. Najprv veta s prísudkom v kladnom tvare: *Vláda aj výbory Národnej rady SR podporujú prijatie nového zákona*. Ak v tejto vete prísudok *podporili* nahradíme jeho záporným tvarom, spojku *aj* musíme nahradiť spojkou *ani*: *Vláda ani výbory Národnej rady SR nepodporujú prijatie nového zákona*. Iné príklady: *Smernica o uchovávaní údajov priniesla problémy operátorom aj klientom*. – *V tomto smere zamestnávateľ ani zamestnanec nemajú veľa priestoru na manévrovanie*. Veta, v ktorej je prísudkové sloveso v zápornom tvare a v ktorej by sa použila spojka *aj* (napr. *Vláda aj výbory Národnej rady SR nepodporujú prijatie nového zákona*), je jazykovo nekorektná, lebo by sa v nej nerešpektovala ustálená spájateľnosť spojky *aj*.

Čo sme uviedli o používaní spojok *aj* a *ani*, vzťahuje sa aj na zdôrazňovacie častice *aj* a *ani*. Vo vetách s kladným slovesom sa používa častica *aj*, napr. *Finančná kríza ohrozuje aj separovanie odpadu*, vo vetách so záporným slovesom sa používa častica *ani*, napr. *Dôsledky svetovej finančnej krízy neobídu ani slovenské automobilky*.

PaedDr. Matej Považaj, CSc.
Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV

Hľadáme sprostredkovateľov poistenia

INSIA je spoločnosť, ktorá podniká v oblasti sprostredkovania poistenia na základe povolenia NBS č. EUP-000921. Vzhľadom na narastajúce aktivity hľadáme nových sprostredkovateľov poistenia.

Sprostredkovateľ poistenia

Ponúkame :

- nových klientov do Vašej správy
- možnosť prevodu a garanciu kmeňa
- unikátny software pre profesionálnu prácu (www.insia.sk/yeti) online prístup k informáciám z trhu aj v mobile
- zmluvy so všetkými slovenskými i zahraničnými poisťovňami
- podporu a zázemie popredného poisťovacieho makléra
- zaujímavé provízie

Naša spoločnosť je na trhu od roku 1992. Služby poisťovacieho makléra poskytujeme právnickým osobám a občanom.

Pokiaľ Vás táto ponuka spolupráce s našou spoločnosťou zaujala, kontaktujte nás prosím.

INSIA a.s.

Tel.: 041 7645 898
Mobil: 0903 500 080
E-mail: info@insia.sk

www.uspesnymakler.sk

Časopis slovenského poisťovníctva

POISTNÉ *rozhľady*

Ročník XV / číslo 1

1 / 2009